

*Світзарєєва Вікторія Сергіївна,
здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня;
Сіренко Наталя Миколаївна,
д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів,
банківської справи та страхування;
Миколаївський національний аграрний університет*

ФІНАНСУВАННЯ STARTUP-ІНІЦІАТИВ В АГРОСФЕРІ ТА ЇХ РОЛЬ В ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ

В умовах повоєнного відновлення України аграрна сфера займає центральне місце в економічному зростанні країни. В процесі відновлення держава стикається з проблемами та викликами, які потребують термінових та комплексних рішень. Одним із таких рішень є розробка та підтримка startup-ініціатив, які можуть стати двигуном економічного зростання країни.

Важливість створення та сприяння розвитку startup-проектів може проявлятися в наступних аспектах:

- впровадження інновацій та новітніх технологій в сферу аграрного виробництва;
- створення нових робочих місць, що допоможе знизити рівень безробіття;
- забезпечення нових можливостей для розвитку;
- формування позитивного образу України з точки зору підприємництва;
- залучення інвестицій та капіталу для розвитку економіки;
- зміцнення міжнародного партнерства.

Впровадження будь-якого startup-проекту потребує залучення матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, що в умовах повоєнного відновлення є нелегким завданням. Нестабільна економічна ситуація в країні, високий рівень ризиків та недостатня інфраструктура можуть стати на заваді реалізації startup-ідей. Основними джерелами фінансування startup-ініціатив є:

- державні програми підтримки агробізнесу;
- спеціальні кредитні програми державних банківських установ;
- гранти від міжнародних організацій;
- венчурний капітал;
- ангельські інвестори;
- кредити від комерційних банків на пільгових умовах;
- краудфандинг;
- самофінансування.

Але більш надійним джерелом отримання коштів є державні програми підтримки, які надають доступ до фінансових ресурсів для реалізації інноваційних проектів, що знижує ризики розвитку startup-ініціатив. Також, держава може фінансувати наукові дослідження та розвиток новітніх технологій, щоб підвищити інноваційність агросфери. Окрім цього, державні програми сприяють відновленню аграрної інфраструктури, яка була зруйнована під час війни, що є критично важливим для startup-проектів. Підвищити

ефективність виробництва та забезпечити країні продовольство в умовах відновлення можуть програми підтримки, спрямовані на розвиток агротехнологій.

Також, інвестори, які можуть бути зацікавлені в інноваціях в аграрній сфері, можуть фінансувати startup-проекти з перспективними технологіями.

Ангельські інвестори, або ж бізнес-ангели – інвестори, які вкладаються в стартапи на дуже ранніх стадіях. Зазвичай вони не обмежуються лише фінансуванням, а й підтримують стартап експертизою, корисними зв'язками й навіть емоційно [2].

Венчурними інвестиціями називаються грошові кошти, які інвестори вкладають в компанії, що перебувають на початкових етапах розвитку. Звісно такий вид інвестування є високоризиковим, але й водночас високоприбутковим. При розумному використанні капіталу бізнес буде приносити чималий прибуток.

Досить складно залучити фінансування від інвесторів, оскільки місцевий бізнес розбалансований та знаходиться в складних умовах, крім того, майже всі заощадження спрямовує на підтримку військових і постраждалих громадян, а іноземний – не хоче ризикувати своїми активами [1]. Але, знову ж таки, підтримка держави може позитивно вплинути на рішення іноземних інвесторів щодо вкладення капіталу в новий проект, оскільки вони будуть бачити зацікавленість держави в розвитку саме цього сектору. Такі види фінансування як венчурні та ангельські інвестиції можуть суттєво вплинути на розвиток startup-проектів.

Отже, розробка та розвиток унікальних startup-ініціатив, безперечно, матимуть позитивний вплив на розвиток економіки та аграрної сфери в умовах повоєнного відновлення України. Реалізація нових ідей в агропродовольчій сфері та стимулювання розвитку галузі в цілому допоможе вивести економіку країни на якісно новий рівень.

Список використаних джерел:

1. Лобунець Т. В. Джерела фінансування стартап проектів в умовах війни: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Лодзь, Польща, 15 вересня 2023 р. С. 57-63. URL:

<https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8637/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%82%D0%B5%D0%B7.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

2. Хто такі ангельські інвестори? URL: <https://iclub.vc/uk/insights/who-are-angel-investors-.html>